

KERK + KUNST

een expositie naar aanleiding van

Psalm 77A

in de Emmaüskerk in Barneveld van 21 september t/m 24 november 2024

Neem gerust een exemplaar van de brochure mee, maar a.u.b. niet meer dan één per adres

In 2013 verscheen "Liedboek Zingen en bidden in huis en kerk". Na een periode van veertig jaar – in de Bijbel de symbolische aanduiding van een generatie – werd het oude liedboek door het nieuwe afgelost. Echt af is een liedboek nooit, want het liedgoed blijft in beweging. Bij het Liedboek was van meet af aan duidelijk dat er nog wat gebeuren moest aan de psalmen: een revisie van de berijming van alle honderdvijftig psalmen zoals in 1968 voor het eerst verschenen, was al snel een onmogelijke opgave gebleken en de relatief korte periode waarin de samenstelling van het Liedboek tot stand kwam, was te kort voor het ontwikkelen van een substantieel aantal geheel nieuwe psalmen. Dat laatste gebeurde de afgelopen jaren alsnog en het resultaat van dat werk is medio 2022 verschenen onder de titel "Psalmen anders, aanvulling bij Liedboek Zingen en bidden in huis en kerk."

Psalm 77A

Toen ik moe was, mistroostig,
gefrustreerd, nee wanhopig
wist ik niet of God mij ooit nog hoort.
Overdag, in de nacht
Handen stil of gebald
Alle rust in mijn leven verstoord.

Refrein 1

Nee, je helpt me niet meer met een vroom verhaal,
Mijn verdriet en mijn boosheid zijn echt.
Ik vertik het te horen naar lege taal.
Ik ben bang nu. Niets komt meer terecht.

Laat God mij nu alleen –
Alles grauw om mij heen –
In de chaos verdween mijn geloof.
Ik had heimwee naar vroeger,
mijn verlangen, het droeg me
maar mijn hart en mijn ziel stonden droog.

Refrein 1

U bevrijdde uw volk toch?
Trok toch mee aan hun zijde?
Ongenaakbaar bent u, zo ver heen.
Kent u ons nog, uw mensen,
bent u zelf nog dezelfde,
God, laat u ons nu eenzaam, alleen?
Refrein 1

Totdat toen alles stil werd
ik me realiseerde
alle tekens die u, God, mij gaf.
Hoe mijn aandacht verdwaalde,
en ik keek maar niet zag dat
u dichtbij was, hoe u mij omgaf.

Refrein 2

Ik weet zeker: uw weg is een heilig pad
door het water trok u met ons mee
Ook al zie ik het spoor niet, ik houd u vast:
Aan uw hand durf ik mee door de zee.

*Componist en oorspronkelijke tekst: John L. Bell
Nederlandse vertaling: Roel Bosch*

Bemoediging / Cor van Rijn

Bemoediging

Het pad wat ik bewandel
kan zo benauwend zijn.
De moed zinkt je in de schoenen
niets zie ik om mijn heen.

En toch na een bepaalde tijd
kan er een lichtpunt zijn.
En probeert de opgaande zon te schijnen
door je benauwdheid heen.

De zon verwarmt je lichaam.
De mist van droefheid lost op.
De kleur van de gloed komt binnen
en vindt troost in het ochtendgloren.

Ook al is de last nog zo zwaar
en het leven nog zo uitzichtloos.
Leg alles bij Hem neer.
En je zal rust en vrede vinden.

Cor van Rijn

De denker / Jaap van Maren

De denker

Ze noemen jou de denker.
Van alles lees ik in je ogen.
Wat van binnen huist in jou,
het blijft voor mij verborgen.

Je bent voor mij de denker.
Je opent mijn gedachten.
Wat omgaat in mijn hart,
het is voor jou verborgen.

Wie leest er mijn gedachten?
Wie opent mij de ogen?
Wie verwarmt mijn hart van steen?

Zijn stem klinkt in mijn oren:

Ik deel met jou mijn leven.
Je bent in mijn gedachten,
Niets is voor mij verborgen,
Ik draag jou in mijn hart.

*dr. Wilbert van Iperen
classispredikant Veluwe*

Dwars door het donker op weg naar het licht

Sija van Heeringen

Dit schilderij is een verwerking na mijn medisch ongeluk.

Het zwart rond het schilderij is het zwart wat ik in coma voelde. En in de tijd erna. Het verband wat je ziet is mijn lichaam, omwikkeld van mijn nek tot mijn voeten. Het rood staat voor het verdriet en de pijn toen het tot mij doordrong wat ik nooit meer zou kunnen doen. De muzieknootjes staan voor het verlies van het muziek kunnen maken samen met mijn pianoleerlingen waar ik zo van kon genieten. Maar het figuurtje (ik) in de blauwe ziekenhuis kleding loopt uiteindelijk naar het licht.

Dwars door het donker en pijn zie je goud schemeren. De kleine gouden momentjes die ik weer ging zien door zoveel liefde van mensen die met mij meeliepen, kaartjes, bloemen, enz. Dat waren de momenten die mij hielpen weer licht te zien en te voelen.

Sija van Heeringen

Dystopisch beeld / Joop Nap

Readymade

Spinselnest van de bastaardsatijnvlinder in de duindoorn als inspiratie voor het “dystopische beeld”:

- de agressieve doorns
- de (huid)irritatie die wordt veroorzaakt door de brandharen van de rupsen.

dystopisch:

een negatief beeld van de toekomst

Een grillige vorm, bedekt met krantenkoppen die boekdelen spreken.

De verbeelding van (ps. 77a):

“Mijn verdriet en mijn boosheid zijn echt.
Ongenaakbaar bent u, zo ver heen.....”

Maar er is meer..., er is licht, er is hoop....
en hoop doet leven.

Impressie Noorderlicht / Leo Rakhorst

Verwondering

Zou het ooit zover nog komen,
dat men verwondering aanvaard.
Simpelweg, zonder te schromen,
dat ook 't onzichtbare bestaat.

Zou er ooit nog iemand komen,
die de oerknal echt verklaard.

Hoe water wonderlijk blijft stromen,
en een cocon een vlinder baart.

Verwondering, stil meegedeind
op zeeën wild of plat.

Of als jouw luchtkasteel verdwijnt,
in het beruchte zwarte gat.

Welk mens heeft zich nog nooit verwonderd,
als bliksem, vuur, en onweer dondert.
Oerknal , waterval of toverbal,
elk zijn geheim, en eigen waarde.
Een berg bestaat niet zonder dal,
niemand begrijpt het onverklaarde.

Wat is het toch verwonderlijk,
dat stem, en tekens in de tijd,
genegeerd, en niet uitzonderlijk
ontaarden in belangenstrijd.

Aardbol vol hoop, soms huiverachtig,
ons wonderlijk mooi aangereikt.
Thans , toverbal vol onzin blijkt,
maar wat is onzin soms toch prachtig.

uit de bundel "Anders dan anders" blad : 277 – 278

©Leo 06-08-2024

Twaalf Apostelen / Arkadi Natanov

Twaalf Apostelen / Arkadi Natanov

Schilderij van een tweeluik met als thema de Twaalf apostelen.
Jezus adviseerde zijn discipelen waar ze moesten vissen.

Leap of Faith / Alieke van der Meer

Leap of Faith (2024)

Gebaseerd op Psalm 77

Een storm woedde in mij. Golven van pijn en wanhoop sloegen tegen de wanden van mijn hart.

Een wind van eenzaamheid rukte mij in tweeën. Rust kon ik niet vinden; de duisternis greep in mijn gedachten om zich heen.

Hoe lang zou dit lijden in mij nog blijven ronddwalen? Zich verspreiden als een allesvernietigende kracht?

Mijn jammerklachten voegden zich toe aan het koor van miljoenen stemmen die om hulp smeekten, maar zij allen werden gesmoord door de bulderende vloedgolven.

“God, waar bent u?” schreeuwde ik het uit tegen de storm. “U bent toch altijd bij mij?”

De storm zweeg en raasde slechts langs mij heen. Ik verdronk in een diepe zee van twijfel en bitterheid, zinkend naar de bodem van oneindige leegte.

Toch restte er diep in mij een sprankje hoop. Wilskracht om door te gaan. Ik verzette mij tegen de stroming, en opende mijn ogen.

De golven werden aan de kant geslagen. Er openbaarde zich een weg uit de greep van het duister vandaan. En daar aan het uiteinde zag ik Uw licht, dat zich als een hand naar mij uitstreckte. Toen rees het besef in mij: ik moest slechts de stap durven zetten. Een stap in het geloof.

Alieke van de Meer

Look closer / Julia Borsboom

Alles wat ik zocht was er al. Maar ik zag het niet.

Door de pupil van dit zelfportret zie je wat ik eerst niet zag: een tweede zelfportret dat bestaat uit een collage van beelden van het Veluwe landschap. Ik ben onderdeel van de schepping en ik moet mijn best doen om dat kunnen zien, te willen zien en te blijven zien.

Julia Borsboom

Overgave / Wilma van de Weg

Alleen

Pijn

Boos

Verdriet

Bezorgdheid

Moeite

Zwart

Opstandig

Het viel mij niet mee om over Psalm 77a een werkstuk te creëren. Het voelde misschien wel te dichtbij. Pas na lange tijd ontstond er een idee. Toen dat er eenmaal was, maakten mijn handen het als vanzelf. Maar toen het af was, kwam de twijfel. Klopt het wel wat ik gemaakt heb? Het beeld lijkt zo zeker!

Soms is het een donkere, moeilijke weg die we gaan. We willen ons kleinmaken of verstoppen en voelen ons dáár dan veilig. Uiteindelijk gaan we verder en achterom kijkend, zien we één paar voetstappen staan. We zijn gedragen door de Goede Herder! Hij vangt ons op, wacht op ons. Durven we ons over te geven, in vertrouwen verder te gaan?

Kom tot de Vader.
Kom zoals je bent.
Heel je hart, al je pijn,
Is bij Hem bekend.

Stilte / Joke Tolkamp

In de stilte van de natuur voel ik me verbonden met de Schepper

Psalm 77a : 4

Totdat toen alles stil werd
ik me realiseerde
alle tekens die u, God, mij gaf.
Hoe mijn aandacht verdwaalde,
en ik keek maar niet zag dat
u dichtbij was, hoe u mij omgaf.

Zegenbede over de stilte

God, luisterende God,
We danken U voor de zegen van de stilte.
De stilte van de zon die opkomt
De stilte van de mist over de heuvels.
De stilte van het luisteren.
De stilte aan het eind van het verhaal.
De stilte tussen de tonen in de muziek.
De stilte tussen vrienden.
Amen.

Jan Sutch Pickard (Liedboek, blz.1415)

Joke Tolkamp

van Wanhoop naar Hoop / Aankomst Lesbos

Yvonne de Graaf

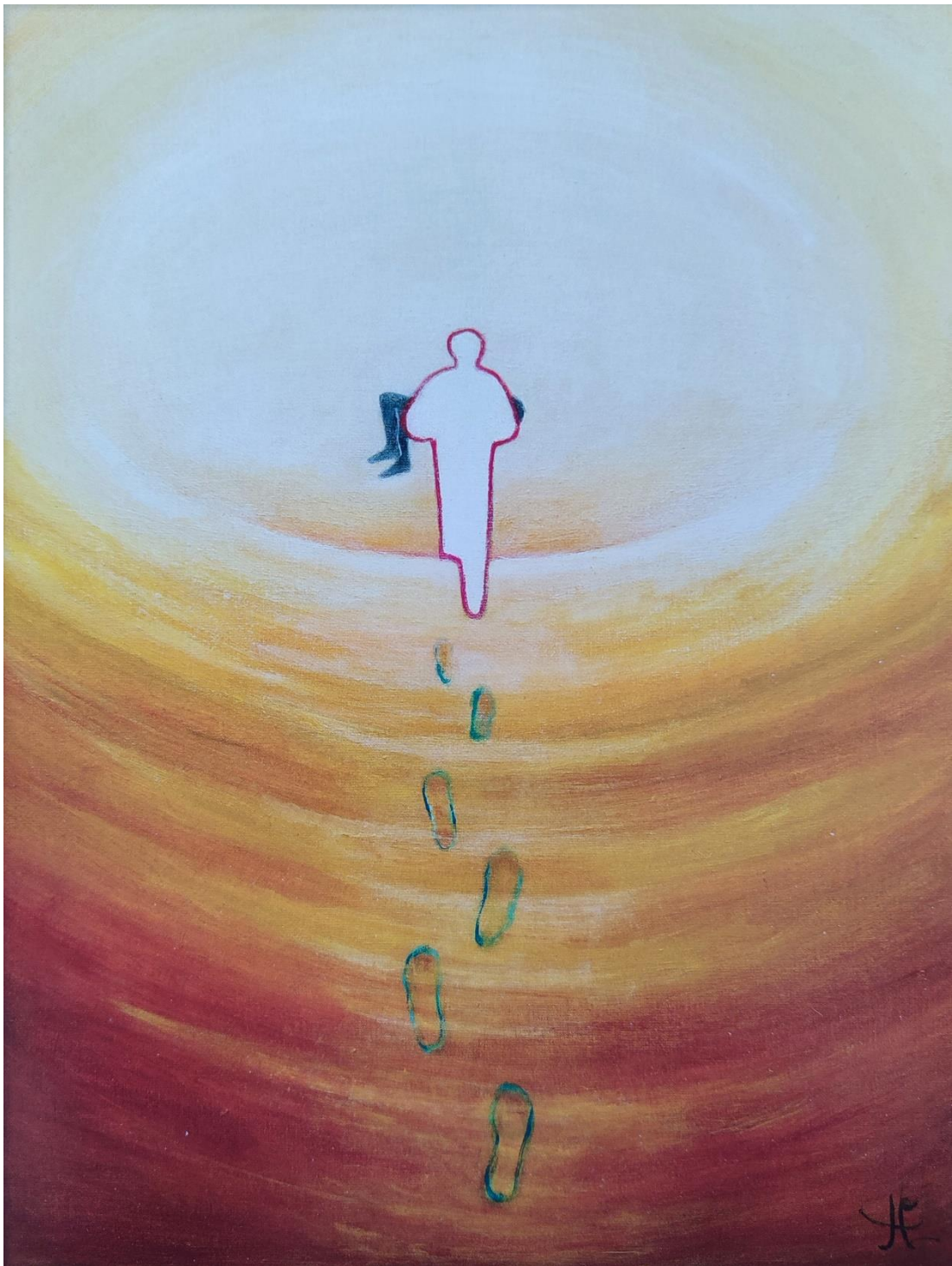
Toen ik moe was, mistroostig,
gefrustreerd, nee wanhopig
wist ik niet of God mij ooit nog hoort.
Overdag, in de nacht
Handen stil of gebald
Alle rust in mijn leven verstoord.

Totdat toen alles stil werd
ik me realiseerde
alle tekens die u, God, mij gaf.
Hoe mijn aandacht verdwaalde,
en ik keek maar niet zag dat
u dichtbij was, hoe u mij omgaf.

(Psalm 77A : 1 en 4 uit 'Psalmen Anders')

Yvonne de Graaf

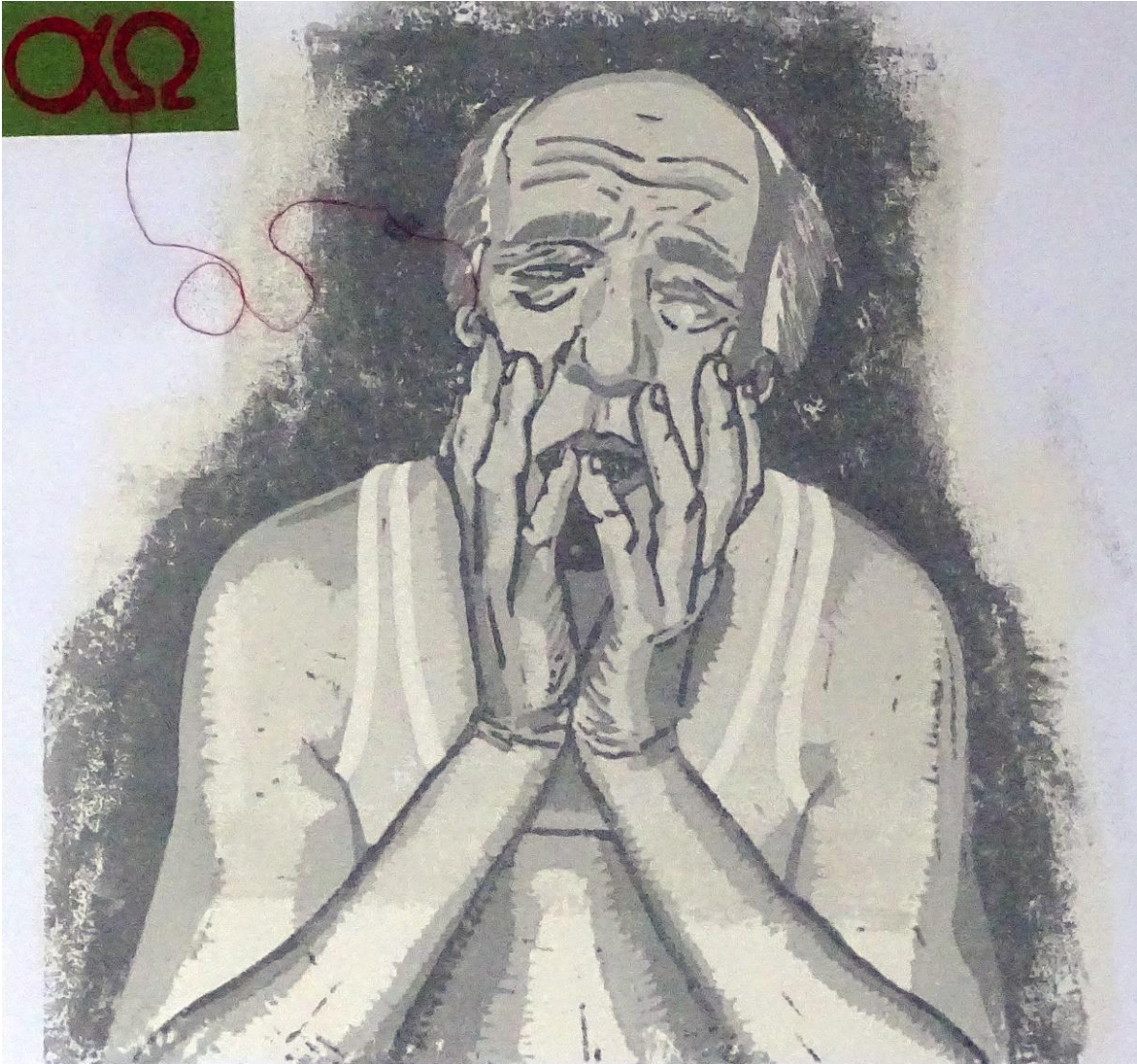
Voetstappen in het zand / Hanny van Ee

De Heer keek toen vol liefde mij aan
en antwoordde op mijn vragen:
"Mijn lieve kind, toen 't moeilijk was,
toen heb ik jou gedragen...."

Onbekende dichter

Wanhopig / Hans Boland

Een wanhopig mens, het hoofd in de handen, een traan welt op. Hoe nu verder? Ik zit letterlijk in m'n hemd, weet me geen raad. Is er nog een uitweg? Waar moet ik naar toe met mijn verdriet, mijn uitzichtloosheid, mijn wanhoop, mijn frustraties, mijn boosheid? Wie helpt mij nog? Alles is grijs en grauw om mij heen. Hoort Hij me nog wel, waar is Hij? Laat Hij me nu alleen?

Maar via een dun, kronkelend draadje is er, op welhaast middeleeuwse wijze, toch een verbinding met de Eeuwige. Zoals de Geest 'in afwezigheid' aanwezig was bij de aankondiging van Maria's aanstaande moederschap.

*"... en ik keek maar niet zag dat
U dichtbij was..."*

De commissie Kerk & Kunst bedankt de deelnemers aan de tentoonstelling "Psalm 77 A" hartelijk, te weten:

Cor van Rijn	Bemoediging
Jaap van Maren	De denker
Sija van Heeringen	Dwars door het donker op weg naar het licht
Joop Nap	Dystopisch beeld
Leo Rakhorst	Impressie Noorderlicht
Alieke van der Meer	Leap of Faith
Julia Borsboom	Look closer
Wilma van de Weg	Overgave
Joke Veldkamp	Stilte
Arkadi natanov	Twaalf apostelen
Yvonne de Graaf	van Wanhoop naar Hoop / Aankomst Lesbos
Hanny van Ee	Voetstappen in het zand
Hans Boland	Wanhopig

KERK + KUNST

De commissie is benieuwd naar uw ervaringen met deze tentoonstelling.

Graag horen wij dan ook uw reactie via een van de commissieleden: Adriaan Plantinga, Cor van Rijn, Gerda Roseboom, Hans Boland, Jaap van Maren, Joke Tolkamp of we lezen het via ons emailadres (kerkenkunst@pgbarneveld.nl)

Neem gerust een exemplaar van de brochure mee, maar a.u.b. niet meer dan één per adres

KERK + KUNST